

Broj: Br.01-209-17
Podgorica, 28.07.2017.godine
MBMB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 41 st.1 Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sluzbeni list Crne Gore" br.42/11 i 32/14) i člana 40 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sluzbeni list Crne Gore" br.53/14) nakon završenog ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda, po pritužbi XX, iz Nikšića, na rad Javnog izvršitelja XY, iz Podgorice, daje

Mišljenje

I Uvod

Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, XX podnio je pritužbu na rad Javnog izvršitelja XY.

U pritužbi je u bitnom naveo je rješenjem Privrednog suda u Podgorici P.br.47/10 od 19.07.2010.godine obavezan da na ime troškova postupka tuženoj AD „Željezari Nikšić“ isplati iznos od 112,85 eura. Na predlog izvršnog povjerioca, na osnovu tog rješenja određeno je izvršenje, po rješenju I.br. 5623/2016 od 13.09.2016.godine, kojim je obavezan da na ime troškova parničnog i izvršnog postupka isplati iznos od 238,63 eura. Na navedeno rješenje podnosilac pritužbe je izjavio prigovor Privrednom sudu Crne Gore, koji je rješenjem tog suda Ip.br.118/17 od 22.02.2017.godine odbijen kao neosnovan i podnosilac pritužbe obavezan, da na ime troškova postupka isplati iznos od 200,00 eura. Na osnovu tog rješenja određeno je izvršenje na imovini podnosioca pritužbe, po novom rješenju I.br. 1541/2017 od 13.03.2017.godine, kojim je obavezan da na ime troškova postupka po prigovoru i troškova novog izvršnog postupka isplati iznos od 344,39 eura. Do sada je, na njegovoj imovini-penziji, po osnovu navedenih rješenja, izvršena obaveza za iznos od 220,00 eura. U vezi sa prednje navedenim podnosilac pritužbe je posebno istakao da u parničnom postupku, u predmetu P.br.4070, u kojem je donijeto sporno rješenje o troškovima postupka, nije učestvovao, kao stranka-tužilac, a samo rješenje nikada mu nije dostavljeno. Dodao je i to da advokat, koji je bio punomoćnik tužilaca u toj parnici, nije imao ovlaštenje tj. punomoćje za zastupanje podnosioca pritužbe. Sa tog razloga smatra da su na osnovu takvog rješenja, nepravilno određena i donijeta i rješenja u izvršnom postupku, kojima je utvrđena dodatna obaveza na isplatu troškova postupka. Ovo posebno što je u momentu određivanja i donošenja rješenja o izvršenju bio otvoren postupak stečaja nad izvršnim dužnikom AD „Željezaram Nikšić“. U navodima iz pritužbe istakao je i to da Javni izvršitelj spornu odluku suda selektivno izvršava, jer se nekim izvršnim dužnicima, od ličnih primanja oduzima iznos utvrđen /Javnog izvršitelja, dok se od drugih izvršnih dužnika potraživanje ne naplaćuje.

II Postupanje Zaštitnika

Radi sprovođenja postupka po ovoj pritužbi Zaštitnik je zatražio i dobio izjašnjenje od Javnog izvršitelja XY.

Javni izvršitelj u svom izjašnjenju i dopuni izjašnjenja u bitnom navodi da su navodi iz pritužbe neosnovani jer nemaju uporišta u važećim zakonskim propisima. Ukazao je da postupajući javni izvršitelj nema ovlaštenja da preispituje okolnosti pod kojima je donijeta isprava na osnovu koje je predloženo izvršenje tj. isti prilikom određivanja prinudne naplate potraživanja izvršnog povjerioca, nije imao zakonsku obavezu ocjene valjanosti punomoćja na osnovu kojeg je punomoćnik tužioca (ovdje izvršnog dužnika) postupao u odnosnom predmetu pred Privrednim sudom Crne Gore. Ističe da je to bila procesna obaveza posrpujućeg sudije, koji je rukovodio postupkom koji je ishodio rješenje P.br.47/10 od 19.07.2010.godine. Dalje je naveo da se odredba člana 95 Zakona o stečaju Crne Gore odnosi samo za slučaj da je takav postupak otvoren u odnosu na dužničku stranu izvršnog postupka. U odnosu na sporna rješenja o izvršenju ukazao je da se radi o dva, procesno odvojena izvršna postupka, a koja su inicirana posebnim predlozima za izvršenje, podnjetim iz dva osnova (osnovom dvije različite izvršne isprave). Sa tog razloga je u svemu u skladu sa zakonom, protiv izvršnog dužnika donijeto i rješenje o izvršenju I.br. 1541/2017, kojim je protiv istog određena prinudna naplata glavnog duga u visini od 200,00 eura (generisana rješenjem Privrednog suda Crne Gore Ip.br.118/17 od 22.02.2017.godine) i troškova izvršnog postupka u iznosu od 144,39 eura. Smatra da se u konkretnom slučaju se radi o povjeriočevom potraživanju koje je u odnosu na ono iz ranijeg rješenja o izvršenju (I.br. 5623/16) u cjelosti nezavisno, bez bilo kakvog procesnog i materijalnog zajedništva, pa je postupanje u vezi sa rješenjem o izvršenju I.br.1541/2017 u cjelosti zakonito.

III Utvrđene činjenice

Na osnovu navoda iz pritužbe, izjašnjenja i dostavljene dokumentacije u ispitnom postupku je utvrđeno:

- da je rješenjem Privrednog suda u Podgorici P.br.47/10 od 19.07.2010.godine podnosilac pritužbe obavezan da na ime troškova postupka tuženoj AD „Željezari Nikšić“ isplati iznos od 112,85 eura;

- da je na predlog izvršnog povjerioca, AD „Željezara Nikšić“ u stečaju, po osnovu rješenja Privrednog suda P.47/10 od 19.07.2010.godine, Javni izvršitelj donio rješenje o izvršenju I.br. 5623/2016 od 13.09.2016.godine;

- da je rješenjem I.br. 5623/2016 od 13.09.2016.godine podnosilac pritužbe, kao izvršni dužnik obavezan da na ime troškova parničnog postupka plati iznos od 112,85 eura, te na ime izvršnog postupka iznos od 125,78 eura;
- da je na rješenje o izvršenju podnosilac pritužbe izjavio prigovor Privrednom sudu Crne Gore;
- da je rješenjem Privrednog suda Crne Gore Ip.br.118/17 od 22.02.2017.godine prigovor podnosioca pritužbe odbijen kao neosnovan i podnosilac pritužbe obavezan, da na ime troškova postupka plati iznos od 200,00 eura;

- da je na osnovu rješenja Privrednog suda Ip.br.118/17 od 22.02.2017.godine Javni izvršitelj donio rješenje o izvršenju I.br.1541/2017 od 13.03.2017.godine;
- da je rješenjem o izvršenju I.br.1541/2017 od 13.03.2017.godine podnosilac pritužbe obavezan da na ime troškova postupka po prigovoru isplati iznos od 200,00 eura, te na ime troškova izvršnog postupka iznos od 144,39 eura;

IV Relevantni propisi

A) Domaće pravo

Ustav Crne Gore („Sl.list Crne Gore“ br. 1/2007) propisano je:

„Jemči se pravo svojine“. (čl.58)

Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju "Službeni listu CG", br. 36/2011, 28/2014 i 20/2015 propisano je:

„Izvršne isprave su :

- 1) Izvršna sudska odluka i sudsko poravnanje;
- 2) Odluka i poravnanje koji su kao izvršne isprave propisane zakonom;
- 3) Ugovor o hipoteci, odnosno zasložna izjava sačinjena saglasno propisima, kojima se uređuje hipoteka;
- 4) Notarski akt koji predstavlja izvršnu ispravu u skladu sa zakonom i strani notarski akt ako sadrži sve elemente neophodne za izvršenje, u skladu sa zakonom i strani notarski akt ako sadrži sve elemente neophodne za izvršenje, u skladu sa zakonom i smatra se izvršnom ispravom u zemlji porijekla;
- 5) Druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava. (čl.18)

„Sudskom odlukom, u smislu ovog zakona, smatra se presuda, rješenje, rješenje o obezbjeđenju, platni i drugi nalog suda i odluke arbitraže, a sudskim poravnanjem smatra se poravnanje zaključeno pred sudom“. (čl.19)

„ Sredstva izvršenja radi ostvarivanja novčanog potraživanja su: prodaja pokretnih stvari, prodaja nepokretosti, prenos novčanog potraživanja, prenos potraživanja za predaju pokretnih stvari ili nepokretnosti , unovčavanje drugih imovinskih prava, prenos sredstava koja se vode na računu kod banke, prodaja akcija i prodaja udjela u privrednim društvima. (čl.26 st.1)

Predmeti izvršenja su stvari i prava na kojima se po zakonu može sprovesti izvršenje radi ostvarivanja prava na potraživanje“. (čl.26 st.2)

„ Troškove postupka u vezi sa određivanjem i sprovođenjem izvršenja snosi izvršni dužnik“. (čl.34 st.1)

„Izvršni dužnik je dužan da izvršnom povjeriocu, na njegov zahtjev naknadi troškove, koji su bili potrebni za izvršenje“. (čl.34 st.5)

„O troškovima postupka odlučuje sud, odnosno javni izvršitelj i u tom postupku

određuje izvršenje radi njihovog namirenja, u skladu sa zakonom i propisom koji uređuje troškove postupka".(čl.34 st.7)

„Zahtjev za naknadu troškova može se podnijeti najkasnije u roku od 30 dana od dana okončanja postupka“. (čl.34 st.8)

„Na rješenje o izvršenju, rješenje o odbacivanju, odnosno odbijanju predloga za izvršenje može se izjaviti prigovor u roku od pet dana od dana dostavljanja rješenja".(čl.47 st.1)

„ Na rješenje o izvršenju na osnovu izvršne isprave prigovor mogu da podnesu izvršni dužnik i izvršni povjerilac". (čl.49 st.1)

Prigovor ne odlaže izvršenje rješenja, osim ako je zakonom drugačije propisano“. (čl. 49 st.3)

„ Izvršenje određeno na osnovu izvršne isprave sprovodi se prije pravosnažnosti rješenja o izvršenju, ako za pojedine izvršne radnje ovima zakonom nije drugačije određeno“. (čl.61)

„ Izvršenje će se obustaviti ako se u toku izvršnog postupka, sve dok izvršenje ne bude sprovedeno, pribave dokazi o okolnostima koje ukazuju da je potraživanje prestalo usljed propasti stvari, propasti predmeta izvršenja, smrti fizičkog lica kao stranke, ako nema nasljednika, odnosno prestankom pravnog lica kao stranke, ako nema pravnog sljedbenika, prebijanja potraživanja i u drugim slučajevima“. (čl.77 st.2)

Rješenjem o obustavi izvršenja ukinuće se sve sprovedene izvršne radnje, ako se time ne dira u stečena prava trećih lica“. (čl.77 st.3)

B) Medjunarodno pravo

Protokol I uz Konvenciju o ljudskim pravima i slobodama utvrđuje:

"Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštima načelima medjunarodnog prava .(čl.1)

Zaključna ocjena

Na osnovu sprovedenog ispitnog postupka, priloženih dokaza i utvrđenih činjenica Zaštitnik nalazi da je postupanjem Javnog izvršitelja u postupku sprovedjenja izvršenja po rješenju I.br. 5623/2016 od 13.09.2016.godine podnosiocu pritužbe povrijedjeno pravo na mirno uživanje imovine zagarantovano odredbom čl. 1 st.1 Protokola I uz Konvenciju o ljudskim pravima i slobodama.

Naime, iz činjeničnog stanja utvrđenog tokom postupka proizilazi da je Javni izvršitelj u postupku izvršenja, po izvršnoj ispravi-pravosnažnom rješenju Privrednog suda u Podgorici P.br.47/10 od 19.07.2010.godine donio rješenje o izvršenju I.br.5623/2016 od 13.09.2016.godine, kojim je podnosioca pritužbe obavezao da na ime parničnih troškova, utvrđenih pravosnažnom sudskom odlukom, plati iznos od 112,85 €, te na ime troškova

izvršnog postupka iznos od 125,78 €. Na navedeno rješenje podnosilac pritužbe je u skladu sa zakonom, te pravnom pouku sadržanoj u samom rješenju o izvršenju izjavio prigovor Privrednom sudu Crne Gore. Privredni sud Crne Gore je rješenjem IPbr 118/17 od 22.02.2017.godine prigovor podnosioca odbio kao neosnovan i potvrdio rješenje Javnog izvršitelja I br.5623/2016 od 13.09.2016.godine i obavezao podnosioca pritužbe da na ime troškova postupka plati iznos od 200,00€.

Danom donošenja rješenja Privrednog suda IP br.118/17 od 22.02.2017.godine, kojim je potvrđeno rješenje o izvršenju I br.5623/2016 od 13.09.2016.godine, isto je postalo pravosnažno.

Stoga, Zaštitnik smatra da je Javni izvršitelj, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, u postupku sprovođenja izvršenja po rješenju I.br.5623/2016 od 13.09.2016.godine odredio obavezu podnosiocu pritužbe da na ime troškove postupka, koji se odnose na postupak po prigovoru na rješenje o izvršenju, izvršnom povjeriocu plati iznos od 200,00 eura.

Medjutim, Zaštitnik, uz ukazivanje da nije ovlašten da mijenja, ukida ili poništava akte organa, primjećuje da je donošenjem novog rješenja o izvršenju I.br. 1541/2017 od 13.07.2017.godine (na osnovu rješenja IP br.118/17 od 22.02.2017. godine) obavezivanjem podnosioca pritužbe, da pored navedenog iznosa od 200,00 eura, isplati iznos od 144,39 eura za podnosioca pritužbe nastala dodatna obaveza.

Ovo imajući u vidu da iz utvrđenih činjenica i okolnosti proizilazi da se o pravima i obavezama podnosioca pritužbe odlučivalo u postupku izvršenja, koji je određen po rješenju I.br.5623/2016 od 13.09.2016.godine, na osnovu pravosnažne isprave-rješenja Privrednog suda u Podgorici P.br.47/10 od 19.07.2010.godine. Kao i to, da izjavljeni prigovor na rješenje I.br.5623/2016 od 13.09.2016.godine nije zadržavao izvršenje rješenja i da su troškovi postupka opredijeljeni u toku trajanja samog postupka izvršenja.

S toga, kako je navedenim rješenjem određeno sprovođenje izvršenja na novčanom primanju-penziji podnosioca pritužbe, a koja predstavlja imovinu u smislu čl.1 st.1 Protokola I uz Konvenciju o ljudskim pravima i slobodama (Poirrez protiv Francuske, presuda ESLJP od 30.decembra 2003.godine), to Zaštitnik nalazi da je podnosiocu pritužbe ovakvim postupanjem povrijeđeno pravo na mirno uživanje imovine, zagarantovano navedenim Protokolom, pa polazeći od svojih ustavnih i zakonskih ovlaštenja, pridržavajući se načela pravde i pravičnosti, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore

PREPORUČUJE

JAVNOM IZVRŠITELJU XY, iz Podgorice

- Da postupi u skladu sa rješenjem o izvršenju I.br.5623/2016 od 13.09.2016.godine
- Da u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima preispita zakonitost i pravilnost rješenja o izvršenju I.br.br. 1541/2017 od 13.07.2017.godine

Javni izvršitelj je dužan da u roku od 30 dana od dana prijema ovog mišljenja dostavi izvještaj Zaštitniku o preduzetim radnjama i mjerama na izvršenju preporuke.

Dostaviti:

-Podnosiocu pritužbe

-Javnom izvršitelju

- a/a

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Zdenka Perović